

فصل ١٩

**Injury, poisoning and certain other
consequences of external causes
(S00-T98)**

فصل ۱۹

• موارد استثنا:

Injury, poisoning and certain other consequences of external causes (S00-T98)	آسیب، مسمومیت و سایر پیامدهای علل خارجی (S00-T98)
<i>Excludes:</i> birth trauma (P10-P15)	به/استثناء: آسیب زایمان (وضع حمل) (P10-P15)
fracture:	شکستگی:
• pathological (M84.4)	• پاتولوژیکی (M84.4)
• with osteoporosis (M8-.)	• با پوکی استخوان (M80.□)
• stress (M84.3)	• در اثر فشار ضربه (M84.3)
malunion of fracture (M84.0)	بد جوش خوردن شکستگی (M84.0)
nonunion of fracture [pseudoarthrosis] (M84.1)	عدم جوش خوردن شکستگی (آرتروز کاذب) (M84.1)
obstetric trauma (O70-O71)	آسیب مامایی (O70-O71)

نکته در مورد موارد استثناء شده از فصل ۱۹

- شکستگی های پاتولوژیک (مثل: شکستگی ناشی از پوکی استخوان، متاستاز سرطان و ...) و نیز جوش نخوردن یا بد جوش خوردن شکستگی ها در فصل ۱۳ قرار می گیرند.
- صدمات مادر در حین زایمان (مثل: پارگی رحم)، در فصل ۱۵ و در رده های (O70-O71) قرار می گیرند.
- صدمات نوزاد در حین تولد (مثل: شکستگی استخوان جمجمه)
- اثرات سمی مواد مخدر اگر به عنوان سو مصرف گزارش شود.

نمونه سوال ارشد

سؤال ۱۰ - کدام شکستگی، در فصل نوزده ICD-10 طبقه بندی می شود؟

Malunion (ب)

Infected (د)

Stress (الف)

Pathological (ج)

قواعد کلی کدگذاری صدمات

- زمانی که آسیب های متعدد در پرونده بیمار ذکر شده باشد و کد ترکیبی وجود نداشته باشد، شدیدترین صدمه به عنوان تشخیص اصلی انتخاب شده و بقیه صدمات نیز به ترتیب اهمیت یا شدت کدگذاری می شوند. معمولا به هر صدمه کد مجزا اختصاص می یابد مگر کد ترکیبی وجود داشته باشد.
- اگر در یک موضع صدمات سطحی مانند contusion و abrasion با صدمات شدید همراه شود به آنها کد داده نمی شود.

قواعد کلی کدگذاری صدمات

- اگر صدمات اصلی با آسیب خفیف عروق خونی و اعصاب همراه باشد صدمه به عصب و نخاع (S04) و صدمه به عروق (S15) کدهای فرعی خواهند بود. اما اگر صدمه اصلی مربوط به خود اعصاب و عروق باشد کد اصلی خواهند بود.
- در شکستگی متعدد الویت کد مبتنی بر شدت شکستگی هاست.

ادامه

• تقسیم بندی از نظر شدت:

1. آسیب به سر (به خصوص صدمه به مغز)

2. آسیب به اندام های داخلی

3. شکستگی ها

4. صدمات به عروق خونی

5. صدمات به اعصاب محیطی

6. صدمه به ماهیچه ها و مفاصل

7. زخم باز

کدگذاری صدمات

- در کدگذاری صدمات، باید به چند مورد اصلی زیر توجه کرد:
  1. ماهیت صدمه یا مسمومیت
  2. مکان یا مکان های آناتومیکی صدمه دیده
  3. علت خارجی صدمات (از فصل ۲۰ کدی اختصاص می یابد)

ماهیت صدمات (Nature of Injury)

- **Superficial injury**
- **Open wound**
- **Fracture**
- **Dislocation**
- **Sprain and strain**
- **Crushing injury**
- **Amputation**
- **Burn &corrosions**
- **Foreign body**

صدمات سطحی (Superficial injury)

- وضعیت هایی نظیر تاول ناشی از فشار (غیر حرارتی)، سائیدگی، نیش حشرات، خونمردگی و هماتم و خراشیدگی را در بر می گیرد.

Superficial injury including:	آسیب سطحی شامل :
abrasion	سایش
blister (nonthermal)	تاول (غیر حرارتی)
contusion, including bruise and haematoma	له شدگی، شامل کبودی و تجمع خون (هماتوم)
injury from superficial foreign body (splinter) without major open wound	آسیب در نتیجه جسم خارجی سطحی (تراشه) بدون زخم باز بزرگ
insect bite (nonvenomous)	گزش یا نیش حشره (غیر سمی یا غیر زهر دار)

Example: Infected blister, right foot, from poorly fitting new shoes.

زخم باز (Open Wound)

- مواردی نظیر گاز گرفتگی حیوانات، بریدگی، پارگی شدگی، کنده شدن پوست، بافت زیر پوستی و زخم های نافذ یا سوراخ کننده، با / بدون جسم خارجی را در بر می گیرد. قطع شدگی ناشی از ضربه یا کنده شدن همراه با بافت های عمیق تر نظیر عضلات در حوزه این تعریف قرار نمی گیرند.

Open wound including:	زخم باز شامل :
animal bite	گزش حیوان
cut	بریدن
laceration	پارگی
puncture wound:	ایجاد زخم بواسطه یک جسم نوک تیز :
• . NOS	• نامشخص
• . with (penetrating) foreign body	• با (نفوذ کردن) جسم خارجی

Example: Open Wound of the palm of the right hand from knife.

نکته: تشخیص نویسی

• اصلاح ارجح برای توصیف زخم باز Open wound است. ممکن است که پزشک از اصطلاحات زیر برای توصیف زخم باز استفاده کند:

- Laceration
- Skin defect
- Ulcer
- Rapture

شکستگی (Fractures)

ذکر موضع شکستگی و باز (پاره شدن پوست) یا بسته (پوست سالم و فاقد زخم) بودن آن الزامی است.

- اصطلاحات ذیل به شکستگی **بسته** دلالت دارند:
  - Comminuted
  - Depressed
  - Elevated
  - Fissured
  - Greenstick
  - Impacted
  - Linear
  - Simple
  - Spiral
  - Slipped Epiphysis
- اصطلاحات ذیل به شکستگی **باز** دلالت دارند:
  - ترکیبی (Compound)
  - Missile
  - با جسم خارجی (With Foreign Body)
  - عفونی شده (Infected)
  - سوراخ شده (Puncture)

در رفتگی، پیچ خوردگی و کشیدگی (Dislocation, Sprain And Strain)

- در رفتگی بسته با عناوینی نظیر ساده (Simple)، کامل، ناقص (Partial)، بدون عارضه یا در رفتگی نامشخص توصیف می شود. در رفتگی باز با عناوینی نظیر ترکیبی، عفونی یا همراه با نفوذ جسم خارجی تعریف می شود.

Dislocation, sprain and strain including			در رفتگی، رگ به رگ شدگی و کشش شامل			
avulsion	or	joint (capsule) ligament	مفصل (کپسول) از رباط	یا	کنده شدگی	
laceration					پارگی	
sprain					پیچ خوردگی همراه با پارگی نسبی بعضی از رباطها	
strain					کشش	
traumatic:					ضربه ای:	
• haemarthrosis					• وجود خون در حفره مفصلی	
• rupture					• پارگی	
• subluxation					• در رفتگی ناقص	
• tear	• پارگی					

Example: Dislocation of second and third cervical vertebrae due to fall from tree

واژه ها

- Dislocation در رفتگی
- Sprain پیچ خوردگی یا رگ به رگ شدن
- Strain کشیدگی

آسیب به عروق خونی

- آسیب به عروق خونی می تواند در اثر شکستگی، زخم باز یا سایر آسیب ها ایجاد می شود.

Injury to blood vessels including:

avulsion

cut

laceration

traumatic:

- aneurysm or fistula (arteriovenous)
- arterial haematoma
- rupture

of blood vessels

Example: Closed fracture of shaft of femur with rupture of common femoral artery.

نکته:

- برای کدگذاری صدمات عروق خونی، بهترین روش مراجعه به واژه راهنمای Injury و متغیر **blood vessels** و در زیر آن نام شریان یا ورید است.

صدمات له کننده (Crushing injury)

- **Crushing injuries** می تواند به تروماهای شامل گیر کردن انگشت لابه لای در ماشین و اصابت چکش بر روی انگشت تا موارد شدید صدمه به عضلات و بافت های نرم، کنده شدن، آسیب به اعصاب، استخوان ها و اندام های داخلی همراه با پارگی و خونریزی باشد.
- در صورت وقوع آسیب های له کننده مواضع متعدد (**Multiple Body Sites**) آسیبی که از بقیه **شدیدتر** است به عنوان اولین تشخیص ثبت می گردد.
- برای کدگذاری به واژه راهنمای **Crush** باید مراجعه کرد.

سوختگی

• سوختگی ها:

۱- thermal: منبع داغ (آتش) / الکتریسیته / اشعه و معادل Burn

۲- chemical: معادل Corrosion

سوختگی

• سوختگی ها:

۱- thermal: منبع داغ (آتش) / الکتریسیته / اشعه و معادل Burn

۲- chemical: معادل Corrosion

قواعد کلی کدگذاری سوختگی

- سوختگی چشم و ارگانهای داخلی (T26-28) مشمول درجه سوختگی نمی شوند.
- در سوختگی داخلی و خارجی همزمان هر کدام خدمت بیشتری بگیرد کد اصلی است.
- اگر سوختگی با سایر وضعیت ها مانند استنشاق دود یا نارسایی تنفسی همراه باشد هر کدام خدمت بیشتری بگیرد کد اصلی است.
- اگر چندین موضع دچار سوختگی شده باشد شدت درجه معیار کد اصلی است.
- در یک موضع با چندین درجه سوختگی همواره درجه بالاتر مدنظر قرار می گیرد.

قواعد کلی کدگذاری سوختگی

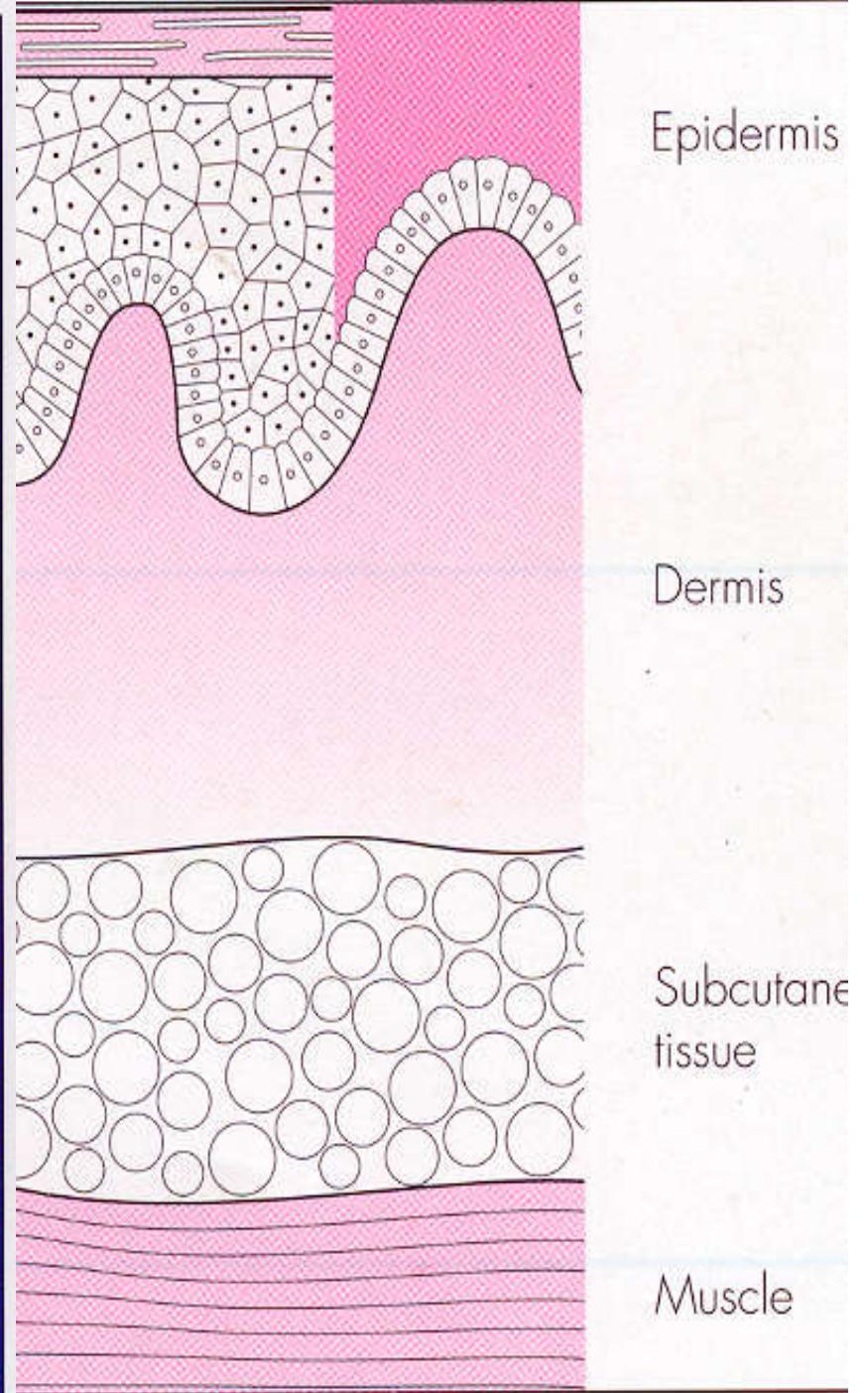
- T31 بیانگر وسعت سطح درگیر شده بدن در سوختگی و T32 بیانگر وسعت سطح درگیر شده بدن در CORROSION است. این دو کد معمولا کد فرعی هستند.
- درصد سوختگی از قانون ۹ تبعیت می کند اگرچه بر حسب سن مثلا کودک یا جثه فرد توسط پزشک قابل تغییر است:
- سر و گردن ۱۹ درصد
- بازو ۱۹ درصد
- پا ۱۹ درصد
- تنه ۱۹ درصد
- پشت ۱۹ درصد
- ناحیه تناسلی ۱ درصد
- اهمیت درصد سوختگی: مقدار آب و الکترولیتی که باید جایگزین شود.

درجه سوختگی

سوختگی درجه 1

- درگیری اپیدرم به تنهایی
- بدون تاول + دردناک + اریتم
- بهبودی بدون اسکار

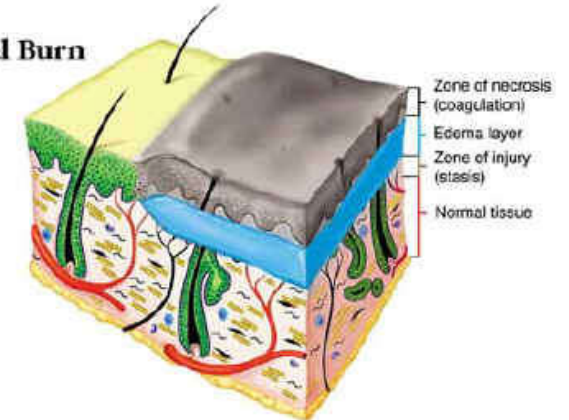
سوختگی با مایعات داغ - درجه ۲ سطحی

Superficial Dermal Burn

Characteristics

1. Necrosis confined to upper third of dermis
2. Zone of necrosis lifted off viable wound by edema
3. Small zone of injury

- ▶ -درگیری اپیدرم+درم(پاپیلاری)
- ▶ صورتی+مرطوب+تاول+دردناک
- ▶ بدون یا با مختصری اسکار
- ▶ ×درمان:

- ▶ کمپرس آب سرد
- ▶ شستشوی کامل زخم
- ▶ پانسمان
- ▶ بستری سوختگی های وسیع+اندام حساس

سوختگی درجه ۲ عمقی

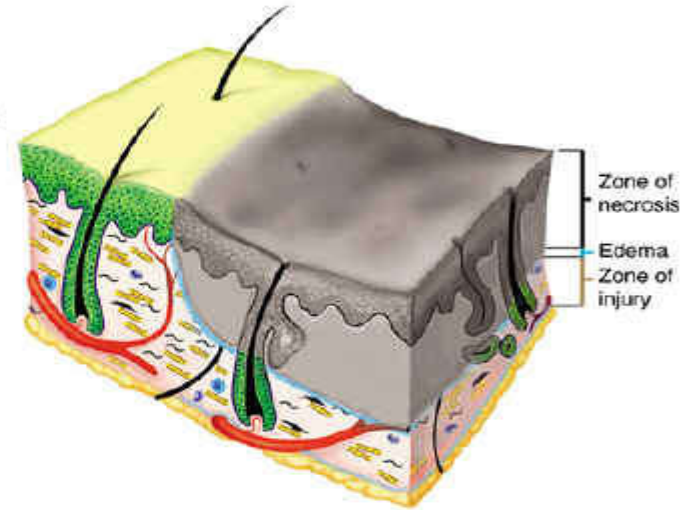
-درگیری اپیدرم+درم(پاپیلاری+رتیکولار)
-دردناک+سفید-صورتی+نمای خشک
-اسکار

Deep Dermal Burn

Characteristics

1. Necrosis involving majority of skin layers
2. Zone of necrosis adherent to zone of injury
3. Smaller edema layer

سوختگی درجه ۳

درگیری

اپیدرم+درم+SC+

سفید-

چرمی(زغالی)+بدون

درد

درمان:

دبریدمان+گرافت

سوختگی درجه 4

-درگیری:

اپیدرم + درم + SC + ساختمانهای
عمقی (عضله، استخوان)
-مرگ و میر بالا

نکته

در ICD10 سوختگی ها به صورت درجه ۱، ۲ و ۳ مشخص شده اند و برای سوختگی های درجه ۴ ، رقم چهارم مربوط به درجه ۳ اختصاص می یابد.

آفتاب سوختگی (Sunburns)

نکته

آفتاب سوختگی در فصل ۱۲ طبقه بندی می شود.
برای کدگذاری آفتاب سوختگی در قسمت اول جلد دوم به واژه
عنوانی Sunburns مراجعه می کنیم .
و در جلد اول کتاب ICD10 به رده L55

کدگذاری سوختگی

- کد تشخیص اصلی : موضع آناتومیکی دچار سوختگی با توجه به بیشترین درجه سوختگی
- کد درصد سوختگی: (T31 و T32)
- کد علت خارجی : (عامل سوزاننده)
- سایر وضعیت ها و مشکلات همراه با سوختگی: مثل عفونت، خونریزی دستگاه گوارشی، اختلالات آب و الکترولیتها.....

کدگذاری سوختگی

- برای کد علت خارجی در قسمت دوم لیست الفبایی به واژه های
عنوانی: Exposure, Explosion, Contact, Burn و برای
موارد خودسوزی و دگرسوزی (سوختگی های غیر تصادفی) به واژه
های عنوانی Assault و Suicide

Burns and corrosions(T20-T32)

- این بلوک اختصاص به آسیب های ناشی از سوختگی و خوردگی دارد .
- T20 Burn and corrosion of head and neck
- T21 Burn and corrosion of trunk
- T22 Burn and corrosion of shoulder and upper limb, except wrist and hand
- T23 Burn and corrosion of wrist and hand
- T24 Burn and corrosion of hip and lower limb, except ankle and foot
- T25 Burn and corrosion of ankle and foot

Burns and corrosions(T20-T32)

- این بلوک اختصاص به آسیب های ناشی از سوختگی و خوردگی دارد .
- T26 Burn and corrosion confined to eye and adnexa
- T27 Burn and corrosion of respiratory tract
- T28 Burn and corrosion of other internal organs
- T29 Burns and corrosions of **multiple** body regions
- T30 Burn and corrosion, body region unspecified
- **T31 Burns classified according to extent of body surface involved**
- **T32 Corrosions classified according to extent of body surface involved**

مسمومیت و عوارض جانبی

قواعد کلی مسمومیت و عوارض جانبی

- مستقیماً سراغ جدول دارو و مواد شیمیایی نرویم.
- گاهی کدهای متعدد برای توصیف بیمار ضروریست.
- اگر دو یا بیشتر دارو یا ماده بیولوژیک مصرف شده باشد هر کدام جداگانه کد می‌گیرد مگر در جدول کد ترکیبی موجود باشد.
- مفهوم drug toxicity به poisoning، adverse effect و toxic effect اشاره دارد.

Poisoning (T36-50)

- دارو با الکل
- دارو به اشتباه تجویز یا مصرف
- داروی غیرتجویزی
- Overdose (عمدی)

اگر قصد مسمومیت معلوم نیست تصادفی (accidental) قلمداد می شود و تنها اگر در پرونده ذکر شده قصد را نمی توان تعیین کرد به عنوان undetrmined در نظر گرفته می شود.

ادامه

در رابطه با مسمومیت ها موارد زیر بایستی در عبارت تشخیصی ثبت گردد:

1. تظاهرات بالینی ناشی از مسمومیت
2. قصد مسمومیت (تصادفی، عمدی، نامشخص)
3. ماهیت (مسمومیت یا عوارض جانبی مصرف صحیح دارو)
4. عامل مسمومیت

نکته

- در مورد مسمومیت با مواد مخدر، اگر منظور **اثرات سمی** ناشی از **سو مصرف مواد** باشد بر اساس نوع ماده مورد استفاده یکی از کدهای بلوک F10-F19 اختصاص می یابد.
- اگر منظور مسمومیت باشد (مثل مصرف تصادفی دوز بالا) کد مسمومیت تعلق می گیرد.

نکته

- حالت مستی، سرخوشی و نেশگی ناشی از مصرف الکل، مواد روان گردان و مواد مخدر (**Intoxication**) که تحت عنوان مسمومیت (poisoning) قرار نمی گیرند، در فصل ۵ (F10-F19) طبقه بندی می شوند.
- اختلال در درک به دلیل اثرات مصرف حشیش F12.0

Adverse effect (T36-50)

دارو درست تجویز و مصرف شده اما شرایط فیزیولوژیک فرد منجر به عارضه شده است.

- ماهیت عارضه می تواند تاکیکاردی، توهم، خونریزی گوارشی، نارسایی کلیه، استفراغ و ... باشد.

Toxic effect (T51-65)

- هرگاه فرد در معرض ماده مضرى قرار گرفته يا آن را استفاده کرده باشد.
- علت خارجى اين حالت مى تواند تصادفى، خودآزارى، دگرآزارى و نامشخص باشد.

Poisoning by drugs, medicaments and biological substances (T36-T50)

- این بلوک اختصاص به مسمومیت ها و اثرات زیان آور داروها، مواد دارویی و بیولوژیک دارد.

Poisoning by drugs, medicaments and biological substances(T36-T50)		مسمومیت با داروها، مواد دارویی و بیولوژیکی (T36-T50)	
T36	Poisoning by systemic antibiotics	مسمومیت با آنتی بیوتیک‌های سیستمیک	T36
T37	Poisoning by other systemic anti-infectives and antiparasitics	مسمومیت سایر ضد عفونت‌ها و ضد انگل‌های سیستمیک	T37
T38	Poisoning by hormones and their synthetic substitutes and antagonists, not elsewhere classified	مسمومیت با هورمون‌ها و سایر جایگزین‌های صناعی و آنتاگونیست‌ها، که در جای دیگر طبقه‌بندی نشده‌اند.	T38
T39	Poisoning by nonopioid analgesics, antipyretics and antirheumatics	مسمومیت با ضد دردهای غیرمخدری، تب برها و ضد روماتیسم‌ها	T39
T40	Poisoning by narcotics and psychodysleptics [hallucinogens]	مسمومیت با مخدرها (نارکوتیک‌ها) و توهم زاها(هالوسینیشن‌ها)	T40

Poisoning by drugs, medicaments and biological substances (T36-T50)

- این بلوک اختصاص به مسمومیت ها و اثرات زیان آور داروها و مواد شیمیایی دارد .
- T42 Poisoning by antiepileptic, sedative-hypnotic and antiparkinsonism drugs
- T43 Poisoning by psychotropic drugs, not elsewhere classified
- T44 Poisoning by drugs primarily affecting the autonomic nervous system
- T45 Poisoning by primarily systemic and haematological agents, not elsewhere classified
- T46 Poisoning by agents primarily affecting the cardiovascular system

Poisoning by drugs, medicaments and biological substances (T36-T50)

- این بلوک اختصاص به مسمومیت ها و اثرات زیان آور داروها و مواد شیمیایی دارد .
- T47 Poisoning by agents primarily affecting the gastrointestinal system
- T48 Poisoning by agents primarily acting on smooth and skeletal muscles and the respiratory system
- T49 Poisoning by topical agents primarily affecting skin and mucous membrane and by ophthalmological, torhinolaryngological and dental drugs
- T50 Poisoning by diuretics and other and unspecified drugs, medicaments and biological substances

Toxic effects of substances chiefly nonmedicinal as to source (T51-T65)

- این بلوک اختصاص به مسمومیت ها با موادی دارد، که ماهیت غیر دارویی دارد .

T51	Toxic effect of alcohol	اثر سمی الکل	T51
T52	Toxic effect of organic solvents	اثر سمی حلالهای آلی	T52
T53	Toxic effect of halogen derivatives of aliphatic and aromatic hydrocarbons	اثر سمی مشتقات هالوژن هیدروکربن های مشتق شده از چربی و دارنده حلقه بنزنی	T53
T54	Toxic effect of corrosive substances	اثر سمی مواد خورنده	T54
T55	Toxic effect of soaps and detergents	اثر سمی صابونها و پاک کننده ها	T55
T56	Toxic effect of metals	اثر سمی فلزات	T56
T57	Toxic effect of other inorganic substances	اثر سمی سایر مواد غیرآلی	T57
T58	Toxic effect of carbon monoxide	اثر سمی منواکسید کربن	T58

Toxic effects of substances chiefly nonmedicinal as to source (T51-T65)

- این بلوک اختصاص به مسمومیت ها با موادی دارد، که ماهیت غیر پزشکی و بالینی دارد.

T59	Toxic effect of other gases, fumes and vapours	اثر سمی سایر گازها، دود و بخارات	T59
T60	Toxic effect of pesticides	اثر سمی حشره کشها (آفت کشها)	T60
T61	Toxic effect of noxious substances eaten as seafood	اثر سمی مواد سمی خورده شده از طریق غذای دریایی	T61
T62	Toxic effect of other noxious substances eaten as food	اثر سمی سایر مواد سمی خورده شده از راه غذا	T62
T63	Toxic effect of contact with venomous animals	اثر سمی تماس با حیوانات زهردار	T63
T64	Toxic effect of aflatoxin and other mycotoxin food contaminants	اثر سمی آفلاتوکسین و سایر سم قارچ آلوده کننده غذا	T64
T65	Toxic effect of other and unspecified substances	اثر سمی سایر مواد نامشخص	T65

نکته

- مسمومیت غذایی در رده های T61 و T62 قرار می گیرند.
- موارد زیر از این رده ها **استثنا** می شوند:

Excludes: allergic reaction to food, such as:

- anaphylactic shock due to adverse food reaction ([T78.0](#))
- dermatitis ([L23.6](#) , [L25.4](#) , [L27.2](#))
- gastroenteritis (noninfective) ([K52.-](#))
- bacterial foodborne intoxications ([A05.-](#))
- toxic effect of food contaminants, such as:
  - aflatoxin and other mycotoxins ([T64](#))
  - cyanides ([T65.0](#))
  - hydrogen cyanide ([T57.3](#))
  - mercury ([T56.1](#))

رده های فصل ۱۹

Injuries to the head(S00-S09)

Includes: injuries of:

- ear
- eye
- face [any part]
- gum
- jaw
- temporomandibular joint area
- oral cavity
- palate
- periocular area
- scalp
- tongue
- tooth

- این بلوک اختصاص
صدمات به صدمات به
ناحیه سر دارد و شامل:

- نکته: صدمات سر ناشی
از سوختگی، سرمازدگی،
گزش حشرات و حیوانات
سمی و ورود جسم
خارجی در این رده قرار
نمی گیرند.

Injuries to the head(S00-S09)

- **S00 Superficial injury of head**
- **S01 Open wound of head**
- **S02 Fracture of skull and facial bones**
- **S03 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of head**
- **S04 Injury of cranial nerves**
- **S05 Injury of eye and orbit**
- **S06 Intracranial injury**
- **S07 Crushing injury of head**
- **S08 Traumatic amputation of part of head**
- **S09 Other and unspecified injuries of head**

Injuries to the head(S00-S09)

- نکته: برای رده های S02 (شکستگی باز و بسته) و S06 (با یا بدن زخم باز) از رقم پنجم استفاده می شود.

Injuries to the neck (S10-S19)

- این بلوک اختصاص به آسیب های ناحیه گردن دارد.

Includes: injuries of:

- nape
- supraclavicular region
- throat

Excludes: burns and corrosions ([T20-T32](#))

effects of foreign body in:

- larynx ([T17.3](#))
- oesophagus ([T18.1](#))
- pharynx ([T17.2](#))
- trachea ([T17.4](#))

fracture of spine NOS ([T08](#))

frostbite ([T33-T35](#))

injury of:

- spinal cord NOS ([T09.3](#))
- trunk NOS ([T09.-](#))

insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the neck (S10-S19)

- **S10 Superficial injury of neck**
- **S11 Open wound of neck**
- **S12 Fracture of neck**
- **S13 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments at neck level**
- **S14 Injury of nerves and spinal cord at neck level**
- **S15 Injury of blood vessels at neck level**
- **S16 Injury of muscle and tendon at neck level**
- **S17 Crushing injury of neck**
- **S18 Traumatic amputation at neck level**
- **S19 Other and unspecified injuries of neck**

Injuries to the thorax (S20-S29)

- این بلوک اختصاص به صدمات قفسه سینه دارد.

Includes: injuries of:

- breast
- chest (wall)
- interscapular area

Excludes: burns and corrosions ([T20-T32](#))

effects of foreign body in:

- bronchus ([T17.5](#))
- lung ([T17.8](#))
- oesophagus ([T18.1](#))
- trachea ([T17.4](#))

fracture of spine NOS ([T08](#))

frostbite ([T33-T35](#))

injuries of:

- axilla }
  - clavicle }
  - scapular region }
  - shoulder }
- ([S40-S49](#))

• spinal cord NOS ([T09.3](#))

• trunk NOS ([T09.-](#))

insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the thorax (S20-S29)

- S20 Superficial injury of thorax
- S21 Open wound of thorax
- **S22 Fracture of rib(s), sternum and thoracic spine**
- S23 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of thorax
- S24 Injury of nerves and spinal cord at thorax level
- S25 Injury of blood vessels of thorax
- **S26 Injury of heart**
- **S27 Injury of other and unspecified intrathoracic organs**
- S28 Crushing injury of thorax and traumatic amputation of part of thorax
- S29 Other and unspecified injuries of thorax

Injuries to the thorax (S20-S29)

- در رده های S22 (شکستگی باز و بسته) ، S26 و S27 (با یا بدون زخم باز) از رقم پنجم استفاده می شود.

Injuries to the abdomen, lower back, lumbar spine and pelvis (S30-S39)

- این بلوک اختصاص به صدمات شکم، کمر و لگن دارد.

Includes: abdominal wall
anus
buttock
external genitalia
flank
groin

Excludes: burns and corrosions ([T20-T32](#))
effects of foreign body in:
· anus and rectum ([T18.5](#))
· genitourinary tract ([T19.-](#))
· stomach, small intestine and colon ([T18.2-T18.4](#))
fracture of spine NOS ([T08](#))
frostbite ([T33-T35](#))
injuries of:
· back NOS ([T09.-](#))
· spinal cord NOS ([T09.3](#))
· trunk NOS ([T09.-](#))
insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the abdomen, lower back, lumbar spine and pelvis (S30-S39)

- S30 Superficial injury of abdomen, lower back and pelvis
- S31 Open wound of abdomen, lower back and pelvis
- **S32 Fracture of lumbar spine and pelvis**
- S33 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of lumbar spine and pelvis
- S34 Injury of nerves and lumbar spinal cord at abdomen, lower back and pelvis level
- S35 Injury of blood vessels at abdomen, lower back and pelvis level
- **S36 Injury of intra-abdominal organs**
- **S37 Injury of urinary and pelvic organs**
- S38 Crushing injury and traumatic amputation of part of abdomen, lower back and pelvis
- S39 Other and unspecified injuries of abdomen, lower back and
61 pelvis

Injuries to the abdomen, lower back, lumbar spine and pelvis (S30-S39)

- در رده های S32 (شکستگی باز و بسته) ، S36 و S37 (با یا بدون زخم باز) از رقم پنجم استفاده می شود.

Injuries to the shoulder and upper arm(S40-S49)

- این بلوک اختصاص به صدمات شانه و اندام های فوقانی دارد.

Includes: injuries of:

- axilla
- scapular region

Excludes: bilateral involvement of shoulder and upper arm ([T00-T07](#))

burns and corrosions ([T20-T32](#))

frostbite ([T33-T35](#))

injuries of:

• arm, level unspecified ([T10-T11](#))

• elbow ([S50-S59](#))

insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the shoulder and upper arm(S40-S49)

- S40 Superficial injury of shoulder and upper arm
- S41 Open wound of shoulder and upper arm
- **S42 Fracture of shoulder and upper arm**
- S43 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of shoulder girdle
- S44 Injury of nerves at shoulder and upper arm level
- S45 Injury of blood vessels at shoulder and upper arm level
- S46 Injury of muscle and tendon at shoulder and upper arm level
- S47 Crushing injury of shoulder and upper arm
- S48 Traumatic amputation of shoulder and upper arm
- S49 Other and unspecified injuries of shoulder and upper arm

Injuries to the elbow and forearm(S50-S59)

- این بلوک اختصاص به صدمات ساعد و آرنج دارد.

Excludes: bilateral involvement of elbow and forearm ([T00-T07](#))
burns and corrosions ([T20-T32](#))
frostbite ([T33-T35](#))
injuries of:
• arm, level unspecified ([T10-T11](#))
• wrist and hand ([S60-S69](#))
insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the elbow and forearm(S50-S59)

- S50 Superficial injury of forearm
- S51 Open wound of forearm
- **S52 Fracture of forearm**
- S53 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of elbow
- S54 Injury of nerves at forearm level
- S55 Injury of blood vessels at forearm level
- S56 Injury of muscle and tendon at forearm level
- S57 Crushing injury of forearm
- S58 Traumatic amputation of forearm
- S59 Other and unspecified injuries of forearm

Injuries to the wrist and hand (S60-S69)

- این بلوک اختصاص به صدمات میچ و دست دارد.

Excludes: bilateral involvement of wrist and hand ([T00-T07](#))
burns and corrosions ([T20-T32](#))
frostbite ([T33-T35](#))
injuries of arm, level unspecified ([T10-T11](#))
insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the wrist and hand (S60-S69)

- S60 Superficial injury of wrist and hand
- S61 Open wound of wrist and hand
- **S62 Fracture at wrist and hand level**
- S63 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments at wrist and hand level
- S64 Injury of nerves at wrist and hand level
- S65 Injury of blood vessels at wrist and hand level
- S66 Injury of muscle and tendon at wrist and hand level
- S67 Crushing injury of wrist and hand
- S68 Traumatic amputation of wrist and hand
- S69 Other and unspecified injuries of wrist and hand

Injuries to the hip and thigh(S70-S79)

- این بلوک اختصاص به صدمات هیپ و ران دارد.

Excludes: bilateral involvement of hip and thigh ([T00-T07](#))
burns and corrosions ([T20-T32](#))
frostbite ([T33-T35](#))
injuries of leg, level unspecified ([T12-T13](#))
insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the hip and thigh(S70-S79)

- S70 Superficial injury of hip and thigh
- S71 Open wound of hip and thigh
- S72 Fracture of femur
- S73 Dislocation, sprain and strain of joint and ligaments of hip
- S74 Injury of nerves at hip and thigh level
- S75 Injury of blood vessels at hip and thigh level
- S76 Injury of muscle and tendon at hip and thigh level
- S77 Crushing injury of hip and thigh
- S78 Traumatic amputation of hip and thigh
- S79 Other and specified injuries of hip and thigh

Injuries to the knee and lower leg (S80-S89)

- این بلوک اختصاص به صدمات زانو و ساق پا دارد.

Includes: fracture of ankle and malleolus

Excludes: bilateral involvement of knee and lower leg ([T00-T07](#))

burns and corrosions ([T20-T32](#))

frostbite ([T33-T35](#))

injuries of:

· ankle and foot, except fracture of ankle and malleolus ([S90-S99](#))

· leg, level unspecified ([T12-T13](#))

insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the knee and lower leg (S80-S89)

- S80 Superficial injury of lower leg
- S81 Open wound of lower leg
- S82 Fracture of lower leg, including ankle
- S83 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee
- S84 Injury of nerves at lower leg level
- S85 Injury of blood vessels at lower leg level
- S86 Injury of muscle and tendon at lower leg level
- S87 Crushing injury of lower leg
- S88 Traumatic amputation of lower leg
- S89 Other and unspecified injuries of lower leg

Injuries to the ankle and foot(S90-S99)

- این بلوک اختصاص به صدمات میچ پا و پا دارد.

Excludes: bilateral involvement of ankle and foot ([T00-T07](#))
burns and corrosions ([T20-T32](#))
fracture of ankle and malleolus ([S82.-](#))
frostbite ([T33-T35](#))
injuries of leg, level unspecified ([T12-T13](#))
insect bite or sting, venomous ([T63.4](#))

Injuries to the ankle and foot(S90-S99)

- S90 Superficial injury of ankle and foot
- S91 Open wound of ankle and foot
- S92 Fracture of foot, except ankle
- S93 Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments at ankle and foot level
- S94 Injury of nerves at ankle and foot level
- S95 Injury of blood vessels at ankle and foot level
- S96 Injury of muscle and tendon at ankle and foot level
- S97 Crushing injury of ankle and foot
- S98 Traumatic amputation of ankle and foot
- S99 Other and unspecified injuries of ankle and foot

کدهای T

نکته: کدگذاری صدمات متعدد بلوک (T00-T07)

• رده های (T00-T07) برای مواردی استفاده می شود که نوع صدمه یکسان ولی مکان های آسیب دیده متفاوت است. برای نمونه:

– شکستگی استخوان بازو و مچ دست

– زخم باز صورت، شکم و ران چپ

سوال ارشد

سؤال ۳۳ - کدام بلوک به طبقه بندی "Injuries involving multiple body regions" می پردازد؟

ب) S90 – S99

د) T 90 – T98

الف) S30-S39

ج) T00 – T07

Injuries involving multiple body regions(T00-T07)

- این بلوک اختصاص به صدمات متعدد دارد .
- T00 **Superficial injuries** involving multiple body regions
- T01 **Open wounds** involving multiple body regions
- T02 **Fractures** involving multiple body regions
- T03 **Dislocations, sprains** and **strains** involving multiple body regions
- T04 **Crushing injuries** involving multiple body regions
- T05 **Traumatic amputations** involving multiple body regions
- T06 Other injuries involving multiple body regions, not elsewhere classified
- **T07 Unspecified multiple injuries**

مثال

- Open wound of right hand, elbow, knee and foot

پاسخ

- چون مشخص نشده که کدام یک از سه زخم باز گزارش شده از شدت بیشتری برخوردار است. تشخیص اصلی کد multiple (T01.6) می گیرد.
- **T01.6, S61.9, S51.0, S81.0, S91.0**

نکته

- رده T07 برای صدمات متعدد نامشخص که نوع صدمه و مکان درگیر هر دو نامشخص باشد، استفاده می شود
- برای مثال، در پرونده ثبت شده باشد « صدمات متعدد»

سوال ارشد

۶۳- در صورتی که نوع صدمات نامشخص باشد و قسمت‌های مختلف بدن را درگیر کرده باشد، چه کدی اختصاص می‌یابد؟

الف) S54

ب) S79

ج) T02

د) T07

Injuries to unspecified part of trunk, limb or body region (T08-T14)

- این بلوک اختصاص به صدمه به مکان های نامشخص تنه، اندام ها و یا نواحی بدن دارد.
- T08 Fracture of spine, level unspecified
- T09 Other injuries of spine and trunk, level unspecified
- T10 Fracture of upper limb, level unspecified
- T11 Other injuries of upper limb, level unspecified
- T12 Fracture of lower limb, level unspecified
- T13 Other injuries of lower limb, level unspecified
- T14 Injury of unspecified body region

نکته: کدگذاری صدمات متعدد بلوک (T08-T14)

- رده های (T08-T14) برای مواردی استفاده می شود که مکان آناتومیک آسیب دیده به دقت مشخص نشده باشد.

مثال

- **Open wound of trunk**

پاسخ

T09.1

Effects of foreign body entering through natural orifice (T15-T19)

- این بلوک اختصاص به تاثیرات و آسیب های ناشی از ورود جسم خارجی به مجرای طبیعی بدن دارد .

Excludes: foreign body:

- accidentally left in operation wound ([T81.5](#))
- in puncture wound - see open wound by body region
- residual, in soft tissue ([M79.5](#))
- splinter, without major open wound - see superficial injury by body region

1. نکته: جسم خارجی باید از طریق مجاری طبیعی بدن وارد شده باشد، که مشمول رده های این بلوک قرار گیرد.
  2. نکته : برای پیدا کردن کد در جلد سوم بهترین واژه راهنما **foreign body** است.
  3. نکته: اگر جسم خارجی غیر از مجاری طبیعی وارد بدن شود و باعث زخم شود مثل فرو رفتن میخ در پا، باید به عنوان زخم باز در نظر گرفته شود.
- نکته: اجسام خارجی کوچکی مثل تراشه چوب، براده آهن، خار و ... در صورتی که زخم سطحی ایجاد نکنند به عنوان **superficial injury** کدگذاری می گردد.

نکته

- برای خفگی ناشی از جسم خارجی نیز باید به واژه **Foreign body** مراجعه کرد.
- به جسم خارجی باقی مانده در بافت نرم (باقی مانده از قبل) کد **M79.5 اختصاص می یابد.**
- **M79.5 Residual foreign body in soft tissue**
- جسم خارجی باقی مانده به علت عمل جراحی (مثل جا گذاشتن گاز پانسمان در شکم بیمار) کد **T81.5** می گیرد.

سوال ارشد

سوال ۷۲ - واژه عنوانی جهت کدگذاری «صدمات وارد شده به ارگان / ارگان‌های داخلی بدن به دلیل ورود جسم خارجی از مجاری طبیعی بدن» کدام مورد زیر است؟

Foreign Body (د)

Natural orifice (ج)

Injury (ب)

Entering (الف)

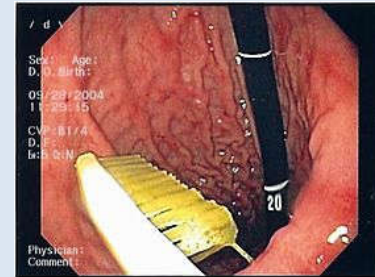
Effects of foreign body entering through natural orifice (T15-T19)

- این بلوک اختصاص به تاثیرات و آسیب های ناشی از ورود جسم خارجی به مجرای طبیعی بدن دارد .

- **T15 Foreign body on external eye**
- **T16 Foreign body in ear**
- **T17 Foreign body in respiratory tract**
- **T18 Foreign body in alimentary tract**
- **T19 Foreign body in genitourinary tract**

مثال

- Gastric foreign body (toothbrush)

پاسخ

- **T18.2**
- **W44.9**

Burns and corrosions(T20-T32)

► موارد مشمول Burn:

سوختگی در اثر تماس با آتش
سوختگی در اثر تماس با مواد و اجسام داغ
سوختگی الکتریکی

► موارد مشمول Corrosion:

سوختگی در اثر تماس با مواد شیمیایی خورنده مانند:
اسید ، باز ، بعضی از داروهای گیاهی ، چنته ، آهک ....

پاتوفیزیولوژی سوختگی

آسیب و تخریب بافتها در سوختگی
ناشی از انعقاد، تغییر ماهیت
پروتئین ها و یونیزه شدن اجزای
سلولی است.

پوست Skin

▶ اپیدرم (**Epiderm**) : خارجی ترین لایه پوست

▶ درم (**Derm**) : دومین لایه پوست که دارای غدد عرق ، فولیکول های مو و اعصاب است.

سوال دکتري

۵۷ - براساس ICD-10 کدام کد بيانگر Burn Extend می باشد؟

✓ T31 (الف)

T20 (ب)

T78 (ج)

T96 (د)

مثال -

Part-I	(a) Septicemia (b) Burn 33% of multiple body region (III degree) (c) Contact with hot liquid metal in factory	3 days 7 days By 7 days back	ICD codes
Part-II	Asthma, diabetes mellitus	5 years	

Frostbite (T33-T35)

- این بلوک اختصاص به آسیب های ناشی از سرمازدگی دارد .
- نکته: کاهش دمای بدن و اثرات ناشی از آن در رده (**T68-T69**) قرار می گیرد.
- T33 Superficial frostbite
- T34 Frostbite with tissue necrosis
- T35 Frostbite involving multiple body regions and unspecified frostbite

مثال

- Frostbite of fingers of left hand with necrosis, patient exposure to excessive cold

پاسخ

- **T34.5**
- **X31.9**

Poisoning by drugs, medicaments and biological substances (T36-T50)

• موارد استثناء:

Excludes: abuse of non-dependence-producing substances ([F55](#))
adverse effects ["hypersensitivity", "reaction", etc.] of correct substance properly administered; such cases are to be classified according to the nature of the adverse effect, such as:

- aspirin gastritis ([K29.-](#))
- blood disorders ([D50-D76](#))
- dermatitis:
  - contact ([L23-L25](#))
  - due to substances taken internally ([L27.-](#))
- nephropathy ([N14.0-N14.2](#))
- unspecified adverse effect of drug ([T88.7](#))

intoxication meaning inebriation ([F10-F19](#))
drug reaction and poisoning affecting the fetus and newborn ([P00-P96](#))
pathological drug intoxication ([F10-F19](#))

POISONING

✘ در عبارتهای تشخیصی مربوط به مسمومیت ها و اثرات زیان آور داروها و مواد شیمیایی، ابتدا بایستی ماهیت حالت ایجاد شده مشخص گردد، که آیا مسمومیت بوده یا عوارض جانبی دارو یا ماده بیولوژیکی و اینکه استفاده درمانی داشته و توسط پزشک تجویز گردیده است.

اثرات باقیمانده ناشی از بیماری ها، آسیب ها و مسمومیت ها (Sequelae)

• چنانچه مرحله مراقبت جهت درمان و یا بررسی عوارض یا پیامدهای بجا مانده از بیماری یا حالتی باشد که مدتی از بهبود آن میگذرد، عبارت تشخیصی بایستی شامل:

۱- ماهیت پیامد ایجاد شده (ماهیت اثر باقیمانده)

۲- علت یا حالت اولیه منشاء پیامد یا عارضه ثانوی (علت اثر باقیمانده)

اصطلاحات مناسب

- Old
- Late effect
- Sequel
- X years ago
- In childhood

سوال ارشد

سؤال ۴۰ - بلوک T98-T90 بیانگر کدام حالات است؟

ب) (صدمات چندگانه که تنها یک ناحیه از بدن را درگیر می کند

الف) اثرات بعدی جراحات و مسمومیت ها

د) (عوارض مراقبت های طبی و جراحی

ج) (سایر صدمات و جراحات

Sequelae of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes(T90-T98)

- این رده اختصاص به پیامد صدمات، آسیب ها م مسمومیت ها دارد .
- **T90 Sequelae of injuries of head**
- **T91 Sequelae of injuries of neck and trunk**
- **T92 Sequelae of injuries of upper limb**
- **T93 Sequelae of injuries of lower limb**
- **T94 Sequelae of injuries involving multiple and unspecified body regions**
- **T95 Sequelae of burns, corrosions and frostbite**

Sequelae of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes(T90-T98)

- این رده اختصاص به پیامد صدمات، آسیب ها م مسمومیت ها دارد .
- T96 Sequelae of poisoning by drugs, medicaments and biological substances
- T97 Sequelae of toxic effects of substances chiefly nonmedicinal as to source
- T98 Sequelae of other and unspecified effects of external causes

تمرین

- hypertrophic scar of face due to burn in **childhood**
- short limb secondary to fracture of tibia and fibula due to car accident **10 years ago**

ارشد ۹۵

۶۲- در شرح تشخیص زیر کد اصلی و سایر کد(ها) با استفاده از ICD-10 کدام است؟

Keloid Scar of right lower arm. Late effect of second degree burn due to bonfire.

د) X16.2 , T25.2

ج) X16.2 , L91.0

ب) T95.3 , T25.2

الف) T95.3 , L91.0